

عنوان مقاله:

تحلیل مفهوم «شاعرانگی» در رمان «شازده احتجاب»

محل انتشار:

فصلنامه متن پژوهی ادبی، دوره 27، شماره 96 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

سینا بشیری - دانشجوی دکتری رشته زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

قدرت الله طاهری - دانشیار، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

پس از رواج خردگرایی و عقلانیت در رنسانس در آثار ادبی مختلف، اهمیت مفاهیم شعر و شاعرانگی روز به روز کاسته شد و هرگونه خردگرایی و «جنون» در چهارچوب آسایشگاه‌ها محبوس شد. نویسندگان مدرن نومید از نتایج و ثمرات خردگرایی غربی به جنبه‌های معنایی و ذهنی و غیرصوری شاعرانگی در ادبیات داستانی مایل شدند تا هم به مقابله با خرد حاکم بپردازند و هم فریاد اعتراض «جنون» در بند و مطرود را در قالب داستان مدرن نمایندگی کنند. از دیدگاه نظریه‌پردازان مدرن، «شاعرانگی» در تعریف تازه خود عموماً با علاقه مندی به انتزاع و خردگرایی و نفی معیارهای رایج و متعارف در ادبیات همراه بود. در این مقاله کوشیدیم مفهوم «شاعرانگی» و نسبت آن با «جنون» را از طریق مولفه‌های سبکی داستان‌های مدرن در رمان «شازده احتجاب» نشان دهیم. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهند که در رمان «شازده احتجاب» گلشیری، «شاعرانگی» از طریق مولفه‌هایی چون روایت‌گریزی، ابهام، زمان‌پریشی و توجه به ساخت استعاره جملات و عناصری چون «جنون» و «مرگ»، روایت داستان را از حالت متعارف خارج می‌کند و علاوه بر شاعرانه ساختن متن و فضای داستان، نسبتی معنادار و اعتراضی با نفی خردگرایی و توجه به «جنون» در دوران مدرن به وجود می‌آورد.

کلمات کلیدی:

داستان مدرن، گلشیری، شازده احتجاب، شاعرانگی، جنون

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1585191>

